

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 43Co/72/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6919200849
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Jamrišková, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2019:6919200849.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Jamriškovej PhD., členiek senátu JUDr. Drahomíry Dibdiakovej a Mgr. Miriam Kamenskej v právnej veci žalobcu R Collectors s.r.o., Dvořákovo nábřeží 8A, 811 02 Bratislava, IČO: 50 094 297 proti žalovanému 1/ J. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom W. XX, štát. občan SR a žalovanému 2/ J. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom W. XX o zaplatenie 11.443,04 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti druhej a tretej výrokovej vete rozsudku Okresného súdu Rimavská Sobota č. k. 8Csp/5/2019-156 zo dňa 17. apríla 2019 takto

rozhodol:

- I. Rozhodnutie Okresného súdu Rimavská Sobota č. k. 8Csp/5/2019-156 zo dňa 17. apríla 2019 v druhej výrokovej vete m e n í tak, že žalovaný 1/ a žalovaný 2/ sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi 1.785,46 Eur a zmluvný úrok vo výške 11,90 % ročne zo sumy 11.443,04 Eur od 05.02.2016 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.
- II. Rozhodnutie Okresného súdu Rimavská Sobota č. k. 8Csp/5/2019-156 zo dňa 17. apríla 2019 v tretej výrokovej vete m e n í tak, že žalobcovi priznáva voči žalovanému 1/ a žalovanému 2/ nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.
- III. Žalobcovi priznáva voči žalovanému 1/ a žalovanému 2/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Okresný súd zaviazal prvou výrokovou vetou napadnutého rozhodnutia žalovaných 1/ a 2/ spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu 11.443,04 Eur s úrokmi z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 11.443,04 Eur od 16. 01. 2019 do zaplatenia, bankové poplatky vo výške 4,65 Eur. Druhou výrokovou vetou žalobu vo zvyšku zamietol a treťou výrokovou vetou rozhodol, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Z odôvodnenia rozhodnutia okresného súdu vyplýva, že žalobca sa domáhal voči žalovaným zaplatenia istiny 11.443,04 Eur, dlžných úrokov 7.502,81 Eur, zmluvného úroku vo výške 11,90 % ročne zo sumy 11.443,04 Eur od 16.01.2019 do zaplatenia, zákonného úroku z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 11.443,04 Eur od 16.01.2019 do zaplatenia a bankových poplatkov vo výške 4,65 Eur, ako aj náhrady trov konania. Uvedeného sa domáhal na základe toho, že v zmysle zmluvy o úvere č. 936831888 poskytol pôvodný veriteľ - Poštová banka, a.s., (ďalej iba "pôvodný veriteľ") žalovaným peňažné prostriedky v sume 14.000,- Eur. Žalovaní sa zaviazali vrátiť pôvodnému veriteľovi istinu a zaplatiť úroky, poplatky a iné peňažné plnenia. Žalovaní neplnili úver riadne a včas. Pôvodný veriteľ v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka vyhlásil poskytnutý úver dňa 04.02.2016 za predčasne splatný. Po vyhlásení predčasnej splatnosti žalovaní dlžnú sumu neuhradili.

3. Okresný súd rozhodnutie odôvodnil tým, že predmetom uvedenej zmluvy bolo poskytnutie úveru vo výške 14.000,- Eur. Súd mal za nesporne preukázané, že pôvodný veriteľ žalovaným úver poskytol, pričom žalovaní úver nesplácali riadne a včas. Žalovaní na úver uhradili celkom sumu vo výške 2.556,96 Eur. Súd preto žalovaných zaviazal na úhradu istiny 11.443,04 Eur (čo predstavuje poskytnuté finančné prostriedky vo výške 14.000,- Eur - úhrady 2.556,96 Eur). Ako dôvodný súd vyhodnotil v zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka aj žalobcom uplatnený úrok z omeškania v súlade s § 3 ods. 1, § 10d ods. 2 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., teda 5,05 % ročne. Vzhľadom na uvedené súd zaviazal žalovaných zaplatiť žalobcovi úrok z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 11.443,04 Eur od 16. 01. 2019 do zaplatenia.

4. Okresný súd uviedol, že žalobu v časti uplatneného úroku z úveru po zosplatnení (teda v časti uplatneného vyčísleného úroku 7.502,81 Eur a zmluvných úrokov vo výške 11,90 % ročne zo sumy 11.443,04 Eur od 16.01.2019 do zaplatenia) zamietol ako nedôvodnú z dôvodu, že sa jedná o úrok z úveru po zosplatnení úveru, t.j. po 04.02.2016. Podľa ustálenej súdnej praxe, dohodnuté úroky (zmluvné úroky) z poskytnutých peňažných prostriedkov patria len do splatnosti dlhu, následne sa dlžník dostáva do omeškania a je povinný platiť iba úroky z omeškania. V opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťaženiu, a to jednak v podobe úrokov z úveru, ale aj úrokov z omeškania, čo by spôsobovalo značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi žalobcom a žalovanými. Pokiaľ žalobca ako veriteľ považoval celý dlh za splatný, potom nastupuje režim platenia úrokov z omeškania, a nie už úrokov z úveru. Právny názor, podľa ktorého veriteľovi po zosplatnení úveru nepatria zmluvné úroky ale úroky z omeškania, považuje aj Ústavný súd Slovenskej republiky za ústavne akceptovateľný, ktorý názor vyslovil v rozhodnutí sp. zn. IV. ÚS 476/2012 zo dňa 18.09.2012. Záver, podľa ktorého veriteľovi po zosplatnení úveru nepatria zmluvné úroky vyslovil aj Krajský súd v Banskej Bystrici v rozsudku sp. zn. 15Co/871/2014 zo dňa 02.09.2015 a Krajský súd v Trenčíne v rozsudkoch sp. zn. 5Co/479/2015 zo dňa 10.02.2016 a sp. zn. 6Co/304/2015 zo dňa 18.07.2017, sp. zn. 27Co/220/2017 zo dňa 28.11.2017, sp. zn. 6Co/303/2017 zo dňa 18.07.2017.

5. O nároku na náhradu trov konania rozhodol, že vzhľadom k tomu, že žalobca mal v predmetnom konaní len čiastočný úspech tak, že žiaden nárok na náhradu trov konania nepripuzal.

6. Žalobca podal odvolanie voči druhej a tretej výrokovej vete rozhodnutia okresného súdu. Rozsudok v napadnutej časti označil za nesprávny a odvolanie odôvodnil podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP).

7. Žalobca namietol záver okresného súdu, že mu nepatrí zmluvný úrok po zosplatnení. Uviedol, že toto tvrdenie odporuje zákonu a zvyhodňuje protiprávne konanie spotrebiteľa. Takáto ochrana spotrebiteľa nielenže nie je primeraná, ale popiera všetky zásady civilného konania, predovšetkým rovnosť strán. Poukázal na to, že zosplatnenie úveru spôsobuje iba jedinú zmenu záväzku, a to v lehote konečnej splatnosti a straty práva platiť v splátkach. Žiaden zákon neupravuje, že zosplatnenie úveru spôsobuje zmenu všetkých zmluvných podmienok. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp.zn. 29Cdp/2906/2000. Žalobca v odvolaní analyzoval inštitút vyhlásenia predčasného splnenia záväzku vo vzťahu ktorý práva o zmene a zániku záväzkov a dospel k záveru, že vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru je možné označiť rôznymi synonymami, pričom v právnej praxi sa často používa pojem „strata výhody splátok“. Z vymedzenia straty výhody splátok aj z definície predčasného splatenia v zmysle § 565 žalobca vyvodil, že predčasné vyhlásenie splatnosti úveru sa týka len zmeny v lehote splatnosti úveru a straty výhody splátok, nie však ostatných dojednaných podmienok. Nejde tak o privatívnu nováciu celého záväzku. Poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp.zn. 3Odo/399/2005 a na rozhodnutie Krajského súdu Žilina sp.zn. 13CoKR/15/2015. Zdôraznil, že podľa ust. § 35 ods.2 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ) právne úkony vyjadrené slovami treba vykladať nielen podľa ich jazykového vyjadrenia, ale najmä tiež podľa vôle toho, kto právny úkon robil, ak táto vôľa nie je v rozpore s jazykovým prejavom. Vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru veriteľom je prejavom vôle veriteľa smerujúcim k zániku povinnosti dlžníka platiť svoj dlh v splátkach a vzniku novej povinnosti zaplatiť celý dlh jednorázovo v stanovený termín. Z tohto prejavu vôle žiadnym spôsobom nevyplýva, že veriteľ mení záväzok dlžníka v ostatných jeho právach a povinnostiach. Je účelovo viazaný výlučne na termín splatenia a spôsob splatenia úveru.

8. Žalobca namietol, že výklad zákona tým spôsobom, k akému dospel súd v prvostupňovom konaní a síce že vyhlásením predčasnej splatnosti zaniká záväzok v širšom rozsahu, t.j. aj čo do zmluvného úroku

sa neopiera tak o vyjadrenú vôľu veriteľa o ustanoveniach Zákona o zmene záväzku, ani o ustanoveniach Zákona o zmluvách o úvere. Zdôraznil, že okresným súdom prezentovaná koncepcia stavia veriteľa v porovnaní s dlžníkom do nevýhodného postavenia. Nielenže veriteľ nemá k dispozícii vlastné finančné prostriedky z úveru, nakoľko ich dlžník dosiaľ nezaplatil, ale za toto obmedzenie nemôže poberať ani dohodnutý zákonný úrok. Poukázal pritom na vymedzenie zmluvy o úvere v § 497 Obchodného zákonníka (ďalej len ObZ), v zmysle ktorého sa dlžník zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť z nich úroky. V uvedenom zákonnom ustanovení sa neuvádza, že dlžník je povinný platiť úroky len do času splatnosti, ako si mylne vykladal okresný súd nad rámec predmetného ustanovenia. Rovnaký záver vyvodil z ust. § 2 písm. d) zák.č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej len ZSU), v zmysle ktorého zmluvou o spotrebiteľskom úvere je zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom. Zákonná dikcia jednoznačne definuje, aký záväzok vyplýva žalovanému z uzatvorenej zmluvy o úvere, t.j. záväzok vrátiť veriteľovi poskytnuté finančné prostriedky, ako aj zaplatiť úroky a celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom. V danom konaní bolo preukázané, že žalovaní zostávajú dlžní a teda je správny ten záver, že ich záväzok doposiaľ nezanikol. Ak nezanikol hlavný záväzok dlžníka, nemožno hovoriť o zániku akcesorického zmluvného úroku.

9. Žalobca pripomenul, že medzi pojmami splnenie záväzku a splatnosť záväzku je rozdiel. Splatenosť záväzku predstavuje len časový moment, v ktorom má nastať, ale pritom nemusí, aj splnenie záväzku. V konaní bolo preukázané, že k splneniu záväzku nedošlo. Teda až splnením záväzku zaniká aj akcesorický vzťah nielen časovým bodom označujúcim moment, v ktorom dlžníkovi vznikla povinnosť dlh splatiť. Podľa § 503 ods.3 ObZ, ktorým sa zmluva o úvere riadi platí, že veriteľ má nárok na úroky z úveru až do času riadnej úhrady poskytnutého úveru. Z obsahu uvedeného ustanovenia nie je možné dospieť k takému záveru, že veriteľ nemá v prípade zosplatenia úveru nárok na zmluvný úrok.

10. Žalobca poukázal na skutočnosť, že zosplatenie úveru je následkom porušenia povinnosti dlžníka riadne a včas uhradiť splatnú časť úveru, čím dochádza k strate výhody úhrady úveru v splátkach. Nie je dôvodným taký výklad, že v prípade zmeny splatnosti jednotlivej splátky povinnosť platiť zmluvný úrok až do času riadnej úhrady dlžnej sumy zanikla. Veriteľ zosplatením úveru získava právo disponovať celou sumou požičaných peňazí, avšak s tým neodpadá jeho obmedzenie práva na dispozíciu s istinou úveru, nakoľko k takémuto odpadnutiu obmedzenia dôjde až celkovým splatením úveru. Výklad, ktorý odbreňuje dlžníka od platenia zmluvného úroku vedie k tomu, že sa postavenie dlžníka zvýhodnilo v porovnaní s jeho postavením v prípade, ak by povinnosť splácať úver neporušil. Takýto výklad nie je prípustný. Zosplatením úveru žalobcom totiž neboli započítané zmluvné úroky, ide len o dlžnú sumu do času zosplatenia, ku ktorej bol pripočítaný zvyšok dlžnej istiny. Ad absurdum v prípade nepoctivého dlžníka by tento zo špekulatívnych dôvodov mohol bezprostredne po čerpaní úveru pristúpiť k neplateniu dohodnutých splátok, čím by spôsobil predčasnú splatnosť úveru a vyhol by sa tak plateniu dohodnutých zmluvných úrokov v sadzbe určenej trhovými mechanizmami. Nepoctivý dlžník by tak bol viazaný iba na platenie výhodnejších úrokov z omeškania a súd by zároveň takejto nepoctivosti poskytoval ochranu.

11. Žalobca zdôraznil, že okresný súd pri svojom rozhodovaní nevzal do úvahy tú skutočnosť, že vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru sa týka len istiny úveru. Zmluvný úrok nebol kapitalizovaný do celkovej dlžnej sumy. Súd tak de facto napriek uzatvorenej platnej zmluve o úvere rozhodol o zániku zmluvnej podmienky v rozpore s platnou právnou úpravou, čím žalobcu bezdôvodne ukrátil o časť zmluvnej odmeny za poskytnutie úveru. V tejto súvislosti žalobca vysvetlil, že ani sankčný úrok nie je kompenzáciou veriteľa za poskytnutie úveru. Zmluvný úrok je totiž odplatom (cenou) za poskytnutie finančných prostriedkov a tvorí tak ekonomickú podstatu poskytovania finančných prostriedkov ako podnikateľskej činnosti veriteľa. Sankčný úrok nie je a nemôže byť kompenzáciou tejto ceny finančných prostriedkov. Pokiaľ pred časom vyhlásenia predčasného splatenia úveru v prípade omeškania dlžníka s úhradou je možné od neho požadovať tak zmluvný úrok, ako aj úrok z omeškania, vzniká otázka, z akého dôvodu po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru sa zrazu súdu javí vzťah medzi dvoma úrokmi - zmluvným a zákonným z omeškania iný. Ide o totožné právne i skutkové situácie, ktoré nemožno posudzovať rozdielne.

12. Nad rámec uvedeného žalobca zdôraznil, že odmietnutím priznania zmluvného úroku konal okresný súd v rozpore s právnou zásadou, že nikto nemôže mať prospech z vlastného protiprávneho konania. Ak však zosplatením úveru dlžník získa neodôvodnenú výhodu v tom, že nie je povinný platiť zmluvný úrok,

hoci táto skutočnosť je následkom protiprávneho konania dlžníka, súd tak koná v rozpore s uvedenou právnou zásadou. Poukázal pritom na prístup Najvyššieho súdu ČR, ktorý nárok na zmluvný úrok po zosplatnení úveru veriteľom priznáva (rozhodnutia NS SR sp.zn. 32Cdo/3830/2014, 31Cdo/2851/1999, 33Cdo/113/2008).

13. Vzhľadom na citované ustanovenia zákona mal žalobca za to, že okresný súd postupoval v rozsahu nad rámec zákona, nakoľko vyvodzoval vlastné závery opierajúc sa len o všeobecné nezáväzné rozhodnutie iného súdu, pričom jeho správnosť či zákonnosť v tomto prípade nebola skúmaná. Podľa uznesenia Ústavného súdu SR IÚS/3/98 v dôsledku uvedeného preto štátnym orgánom Slovenskej republiky zákony upravujúce ich postavenie a právomoc neumožňujú, aby samostatne rozhodovali o konaní nad rámec zákona, t.j. mimo rozsah zákonom ustanovených právomocí.

14. Žalobca poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 43Co/1/2018, 17Co/122/2017 a Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 5Co/49/2018, z ktorých sa dá vyvodiť podpora jeho tvrdení.

15. Žalobca v odvolaní namietol aj nepreskúmateľnosť rozhodnutia okresného súdu v rozsahu odôvodnenia zamietnutia nároku žalobcu na úroky do zosplatnenia. Konajúci súd nepriznal žalovanému ani nárok na úroky do zosplatnenia, ktoré boli v zmysle priloženej výzvy na úhradu dlžnej sumy zo dňa 04.02.2016 vyčíslené na sumu 1.785,46 Eur. Žalobca označil rozsudok okresného súdu v tejto časti z dôvodu zmätočného odôvodnenia rozhodnutia vo vzťahu k petitu rozsudku za nepreskúmateľný. Ohľadom nepreskúmateľnosti rozhodnutia poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR uverejneného v Zbierke stanovísk NS a súdov SR R 1/2016, na rozhodnutie R 111/1998 a na rozhodnutie NS SR 6Sžh/1/2009. V tejto súvislosti dospel k záveru, že okresný súd porušil právo žalobcu na spravodlivý proces.

16. Žalobca poukázal na to, že preukázal okresnému súdu písomné uzatvorenie zmluvy o úvere a teda z tohto vyplývajúce vyčíslené úroky do zosplatnenia, pričom žalovaný toto skutkové tvrdenie nepoprel. Platí teda domnienka, že skutkové tvrdenie sa považuje za pravdivé. Pokiaľ by súd mal pochybnosti o pravdivosti tohto tvrdenia, bol povinný o svojich pochybnostiach procesnú stranu poučiť. Súd je totiž podľa § 150 ods.2 CSP oprávnený vyzvať procesnú stranu, aby uviedla ďalšie skutkové tvrdenia a jej povinný oboznámiť vopred procesné strany okrem iného aj o tom, ktoré skutkové tvrdenia považuje za sporné. Túto povinnosť má v prípade nariadenia pojednávania, ako aj v prípade, ak pojednávanie nenariadi. Žalobca tvrdil, že súd je povinný o týchto skutočnostiach informovať procesnú stranu vopred písomne alebo iným v hodným spôsobom a tento záver vyplýva aj z primeranej aplikácie § 300 CSP. Okresný súd však svoju povinnosť informovať žalobcu o tom, že považuje skutočnosť uplatnených úrokov do zosplatnenia za spornú nesplnil, čím odňal žalobcovi právo riadne uplatniť jeho procesné práva a možnosť preukázať skutočnosť, ktorú súd považoval za spornú. Rozhodnutie súdu je pre žalobcu prekvapivé.

17. Vzhľadom na uvedené žalobca navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušil a vrátil na nové prejednanie alebo aby ho zmenil tak, že žalobcovi v plnom rozsahu vyhovie a zaviazže žalovaného na náhradu trov aj odvolacieho konania.

18. Žalovaný 1/ a 2/ sa k odvolaniu žalobcu nevyjadrili.

19. Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací prejednal vec podľa ustanovení § 379 a § 380 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), bez nariadenia pojednávania podľa ustanovenia § 385 ods. 1 CSP, pretože nie je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie vykonané súdom prvej inštancie a nevyžaduje to ani dôležitý verejný záujem. Rozsudok bol v zmysle § 378 ods. 1 a § 219 ods. 1 CSP odvolacím súdom verejne vyhlásený, čo bolo v zmysle § 219 ods. 3 CSP oznámené na úradnej tabuli krajského súdu.

20. Odvolací súd vychádzal zo skutkového stavu tak, ako ho zistil okresný súd:

21. Dňa 15.11.2011 uzatvoril pôvodný veriteľ so žalovanými Zmluvu o úvere lepšia splátka (ďalej len "zmluva"), na základe ktorej pôvodný veriteľ poskytol žalovaným ako spoludlžníkom úver vo výške 14.000,- Eur, ktorý sa žalovaní zaviazali splácať spolu s úrokom vo výške 11,9 % ročne, pri RPMN 13,36

%, priemernej RPMN 11,66 % a to v pravidelných 120 mesačných splátkach vo výške 201 Eur splatných k 20. dňu kalendárneho mesiaca.

22. Zmluvou o postúpení pohľadávok č. I/2018 zo dňa 6.8.2018 došlo k postúpeniu predmetnej pohľadávky voči žalovaným z pôvodného veriteľa na žalobcu.

23. Výzvou na splatenie dlžnej časti úveru zo dňa 11.01.2016 vyzval pôvodný veriteľ žalovaných na zaplatenie omeškaných splátok úveru vo výške 1.565,85 Eur a poplatkov vo výške 1,15 Eur, v lehote 15 kalendárnych dní od doručenia výzvy. Zároveň upozornil žalovaných, že v prípade neuhradenia dlžnej sumy uplatní svoje právo vyplývajúce z § 565 Občianskeho zákonníka a požiada o zaplatenie celej svojej pohľadávky.

24. Výzvou na úhradu dlžnej sumy zo dňa 04.02.2016 pôvodný veriteľ oznámil žalovaným, že z dôvodu podstatného porušenia predmetnej zmluvy rozhodol o predčasnej splatnosti celého úveru a žiadal žalovaných o úhradu celého dlhu vo výške 13.233,15 Eur do 10 kalendárnych dní od doručenia výzvy. Ku dňu zosplatenia 04.02.2016 dlžná istina bola vo výške 11.443,04 Eur, zmluvné úroky vo výške 1.785,46 Eur, poplatky za opomienky vo výške 4,65 Eur (spolu 13.233,15 Eur).

25. Žalovaní od poskytnutia úveru do dňa 16.09.2015 uhradili celkovo sumu 2.556,96 Eur.

26. Podľa § 290 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), spotrebiteľský spor je spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy, alebo súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou.

27. Podľa § 295 CSP, súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Súd aj bez návrhu obstará alebo zabezpečí taký dôkaz.

28. Podľa § 300 CSP, na konanie podľa tohto oddielu sa primerane použijú všeobecné ustanovenia o konaní, ak nie je ustanovené inak.

29. Podľa § 2 písm. a) zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa je spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, zamestnania alebo povolania.

30. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej len ZSÚ), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

31. Podľa § 2 písm. a), b), d) ZSÚ, na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania, veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti, zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

32. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

33. Podľa § 52 ods. 2 OZ ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, účastníkom ktorých je spotrebiteľ sa použijú vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

34. Podľa § 52 ods. 4 OZ, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

35. Podľa § 53 ods. 1 OZ, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

36. Podľa § 53 ods. 2 OZ, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

37. Podľa § 53 ods. 3 OZ, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

38. Podľa § 54 ods. 1, prvá veta OZ, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa.

39. Podľa § 497 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka (ďalej len ObZ) zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

40. Podľa § 502 ods. 1 veta prvá ObZ, od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona.

41. Podľa čl. 9 bod 9.2 písm. i) obchodných podmienok pre úver - lepšia splátka (ďalej len VOP), ak dlžník neuhradil riadne a včas čo i len časť dohodnutej splátky pohľadávky banky a/alebo porušil ktorékoľvek z ustanovení ZoU, OP alebo VOP a/alebo jeho vyhlásenia uvedené v čl. 8 OP sa ukázali ako nepravdivé alebo neúplné, banka je za každé takéto porušenie oprávnená požadovať predčasné splatenie celej istiny úveru vrátane príslušenstva, čím sa celý úver vrátane príslušenstva stane predčasne splatným; v takom prípade je banka oprávnená úročiť nesplatenú pohľadávku banky, a to až do jej úplného splatenia zmluvnou úrokovou sadzbou a sadzbou úroku z omeškania, ktorého výška je stanovená v oznámení.

42. Žalobca v odvolaní zotrval na stanovisku, že nárok veriteľa na zaplatenie úrokov z poskytnutého úveru trvá od poskytnutia peňažných prostriedkov do ich úplného zaplatenia a nie iba do zosplatenia úveru. Okresný súd v napadnutom rozhodnutí naopak vyslovil záver, že veriteľovi patria úroky iba do splatnosti dlhu a následne sa dlžník dostáva do omeškania a je povinný platiť iba úroky z omeškania. Uviedol, že v opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťažovaniu v podobe úrokov z úveru aj úrokov z omeškania, čo spôsobuje značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi žalobcom a žalovanými.

43. Posúdenie nároku veriteľa na zaplatenie úrokov z istiny poskytnutej dlžníkovi na základe zmluvy o úvere závisí od charakteru právneho vzťahu medzi veriteľom a dlžníkom. V prejednanom prípade okresný súd správne zistil, že žalovaný mal pri uzatváraní právneho úkonu postavenie spotrebiteľa a že Zmluva o úvere, ktorú uzavrel so žalobcom, spĺňa kritériá vymedzenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 2 písm. d) Zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej len ZSÚ).

44. Spotrebiteľský úver je vymedzený v § 1 ods. 2 ZSÚ ako dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Zmluva o spotrebiteľskom úvere tak môže zahŕňať nielen zmluvu o pôžičke podľa Občianskeho zákonníka, ale výslovne na základe ust. § 1 ods. 2 ZSÚ môže byť spotrebiteľským úverom aj zmluva o úvere, ktorá je upravená v slovenskom právnom poriadku výlučne v Obchodnom zákonníku. Právne vzťahy, ktoré sú upravené výlučne v Obchodnom zákonníku je možné posudzovať iba podľa Obchodného zákonníka. Tento záver nie je v rozpore s ust. § 52 ods. 2 OZ, podľa ktorého na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

45. Ustanovenia Občianskeho zákonníka je možné použiť iba za predpokladu, že daný právny vzťah výslovne upravujú, alebo aspoň pripúšťajú analógiu, teda aplikáciu ustanovení Občianskeho zákonníka, ktoré sú najbližšie obsahom a účelom k danému právnemu vzťahu podľa § 853 OZ. Využitie analogických ustanovení Občianskeho zákonníka je podľa § 853 OZ prípustné iba vtedy, keď daný občianskoprávny vzťah nie je upravený nielen Občianskym zákonníkom, ale ani iným zákonom. V prípade, kedy iný platný zákon konkrétny právny vzťah upravuje, nie sú splnené podmienky na aplikáciu analogických ustanovení Občianskeho zákonníka a daný právny vzťah sa posudzuje podľa toho platného zákona, ktorý ho upravuje. V opačnom prípade by Občiansky zákonník ako zákon všeobecný nadobudol absolútnu prednosť pred zákonmi špeciálnymi aj v tých prípadoch, kedy na rozdiel od špeciálnych zákonov určitú právnu oblasť vôbec neupravuje.

46. Z uvedeného vyplýva, že Občiansky zákonník sa v prípade právnych vzťahov, ktorých účastníkom je spotrebiteľ použije prednostne vo všetkých ustanoveniach, ktoré Občiansky zákonník upravuje, ako napr. dĺžka premičacej doby, výška úrokov z omeškania a podobne. V prípade vymedzenia náležitostí konkrétneho zmluvného typu, ktorý Občiansky zákonník naopak neupravuje, ale je upravený v Obchodnom zákonníku, bude platiť zákonné vymedzenie zmluvného typu v Obchodnom zákonníku. Preto všeobecná definícia zmluvy o úvere, obsiahnutá v ust. § 497 ObZ je platná a účinná aj pre vymedzenie zmluvy o úvere, uzavretej spotrebiteľom. Zároveň prípustnosť uzavretia Zmluvy o úvere, ako zmluvy o spotrebiteľskom úvere výslovne pripustil Zákon o spotrebiteľských úveroch, ktorý zmluvu o úvere vymenoval ako jednu z foriem spotrebiteľského úveru. Ustanovenie § 52 ods. 2 OZ tak zvýraznilo ochranu spotrebiteľa ako slabšieho účastníka právneho vzťahu v tom smere, že ak niektorú náležitosť jeho právneho vzťahu upravuje pre spotrebiteľa inak ako Obchodný zákonník, tak spotrebiteľovi sa poskytne táto (priaznivejšia) ochrana. Občiansky zákonník však citovaným ustanovením nepoprel možnosť, aby spotrebiteľia uzatvárali zmluvu o úvere, rovnako ako žiaden iný predpis nepoprel právo zmluvných strán, aby zmluva o spotrebiteľskom úver mala formu zmluvy o úvere. Naopak, toto právo výslovne vyplýva zo Zákona o spotrebiteľských úveroch a nie je možné zvrátiť ho výkladom súdu tak, že vymedzenie zmluvy o úvere, so všetkými jej pojmovými znakmi nie je v prípade spotrebiteľského vzťahu možné aplikovať a naopak je nutné prostredníctvom analógie aplikovať také ustanovenie Občianskeho zákonníka, ktoré je obsahom a účelom najbližšie k zmluve o úvere.

47. Zmluva o úvere je tzv. absolútnym obchodom v zmysle ustanovenia § 261 ods. 6 písm. d) Obchodného zákonníka, ktorý kogentným spôsobom vymedzuje, ktoré záväzkové vzťahy podliehajú právnej úprave obsiahnutej v tretej časti Obchodného zákonníka, kde sa uplatní právna úprava Obchodného zákonníka ako lex specialis vo vzťahu k všeobecnej úprave v Občianskom zákonníku. Ide o obligatórne uplatnenie Obchodného zákonníka. V týchto prípadoch nemožno aplikáciu Obchodného zákonníka vylúčiť dohodou strán. Bez ohľadu na povahu jeho účastníkov sa takýto právny vzťah riadi vždy Obchodným zákonníkom. Tým nie je dotknutá subsidiárna aplikácia Občianskeho zákonníka v otázkach, ktoré Obchodný zákonník neupravuje na základe výslovného zmocnenia obsiahnutého v ustanovení § 1 ods. 2, podľa ktorého sa právne vzťahy uvedené v odseku 1 spravujú ustanoveniami tohto zákona. Ak niektoré otázky nemožno riešiť podľa týchto ustanovení, riešia sa podľa predpisov občianskeho práva. Ak ich nemožno riešiť ani podľa týchto predpisov, posúdia sa podľa obchodných zvyklostí, a ak ich niet, podľa zásad, na ktorých spočíva Obchodný zákonník. Ako bolo vyššie uvedené, v tých prípadoch, kedy Občiansky zákonník určitý vzťah upravuje, je v spotrebiteľskom vzťahu prednostná aplikácia Občianskeho zákonníka aj vtedy, ak by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

48. Z obsahu § 497 ObZ vyplýva, že zmluva o úvere je zmluvou konsenzuálnou a pre jej vznik stačí dohoda aspoň o uvedených náležitostiach, pričom sa nevyžaduje ani to, aby k poskytnutiu peňažných prostriedkov skutočne došlo. Tým sa vlastne zmluva o úvere líši od zmluvy o pôžičke podľa § 657 OZ. Ďalšou odlišnosťou je to, že predmetom prenechania pri zmluve o úvere môžu byť len peňažné prostriedky, zatiaľ čo pri zmluve o pôžičke je možné prenechať akékoľvek veci určené podľa druhu. Zmluva o úvere musí vždy obsahovať záväzok zaplatiť za poskytnuté peňažné prostriedky úroky, pričom zmluva o pôžičke takéto dojednanie neobsahuje. Je tak vylúčené, aby sa zmluvné strany v zmluve o úvere dohodli na bezúročnom poskytnutí peňažných prostriedkov, inak by zmluva nemohlo ísť o zmluvu o úvere podľa Obchodného zákonníka.

49. Zo zákonného vymedzenia zmluvy o úvere nevyplýva povinnosť dlžníka dohodnutý úver skutočne čerpať, preto z tohto hľadiska zmluva o úvere predstavuje záväzok veriteľa mať zmluvou dohodnuté peňažné prostriedky k dispozícii pre dlžníka po dohodnutú dobu, prípadne až do požiadania dlžníka, ak

nedôjde k zániku záväzku veriteľa skôr, napr. dohodou alebo výpoveďou poskytnutia úveru podľa § 500 ObZ. Výška úveru je spravidla dohodnutá v zmluve vo forme určitého limitu, do ktorého môže dlžník úver čerpať. Okrem podstatných častí obsahuje zmluva o úvere aj výšku úrokov, lehotu na vrátenie úveru a ďalšie náležitosti, pričom väčšinu náležitostí pri úveroch poskytovaných bankami obsahujú úverové podmienky, na ktoré zmluva o úvere odkazuje.

50. Zmluva o úvere je súčasne zmluvou spotrebiteľskou v zmysle § 52 OZ, kedy na jednej strane stojí banka ako osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení Zmluvy o úvere koná v rámci svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a na strane druhej žalovaný ako spotrebiteľ, teda fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení Zmluvy o úvere nekoná v rámci svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti alebo v rámci samostatného výkonu svojho povolania. Z obsahu zmluvy o úvere uzavretej medzi stranami sporu dňa jednoznačne vyplýva, že bola uzavretá nielen podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka, ale aj podľa Občianskeho zákonníka a podľa zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, ako osobitného právneho predpisu a spĺňa všetky v ňom uvedené zvláštne požiadavky preto, aby bola zmluvou platnou.

51. Dohoda o úrokoch z úveru podľa § 502 ObZ je podmienená tým, že veriteľ na základe zmluvy o úvere peňažné prostriedky dlžníkovi skutočne poskytol, inak by na ich úhradu nemal nárok. Mal by však nárok na zaplatenie odplaty s poukazom na § 499 ObZ.

52. Zmluva o úvere uzatvorená podľa § 497 ObZ nemôže byť dohodnutá ako bezúročná, keďže záväzok zaplatiť úroky patrí k pojmovým znakom zmluvy o úvere a je jej podstatnou časťou s poukazom na § 269 ods.1 ObZ. Preto aj pokiaľ veriteľ a dlžník výšku úrokov z úveru v zmluve nedohodnú, dlžník je povinný platiť úroky z úveru. Ich výška je stanovená Obchodným zákonníkom. Táto nie je fixná, ale je závislá na tom, aké úroky obvykle požadujú banky v mieste sídla dlžníka a v čase uzatvorenia zmluvy o úvere.

53. Na zaplatenie úrokov z úveru dohodnutých podľa § 502 ObZ má právo každý veriteľ, ktorý uzavrel písomne zmluvu o úvere a na základe ktorej úver skutočne dlžníkovi na jeho žiadosť poskytol, a to až do splatnosti úveru. Úroky z úveru sú totiž obsahom, a teda súčasťou záväzku dlžníka, a teda aj spotrebiteľa, na ktorom sa s veriteľom dobrovoľne dohodol. Záväzok dlžníka v zmluve platiť zmluvne dohodnuté úroky z úveru spolu so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky. Keďže bola zmluva o úvere dohodnutá na dobu dlhšiu ako jeden rok, sú úroky z úveru v takom prípade, keď dlžník splácal dlh v splátkach, splatné spolu s každou splátkou. Celková suma úrokov musí byť dlžníkom zaplatená najneskôr so zaplatením zvyšnej časti istiny úveru.

54. Úrok z úveru je v podstate cena za používanie poskytnutých peňažných prostriedkov, preto má podľa názoru odvolacieho súdu dlžník zásadne povinnosť platiť tento úrok za skutočnú dobu ich používania, t.j. až do doby skutočného vrátenia úveru veriteľovi, pokiaľ si strany zmluvy o úvere nedohodli niečo iné. Tým sa zmluva o úvere líši od zmluvy o pôžičke podľa Občianskeho zákonníka, keďže povinnosť platiť úroky je v prípade poskytnutia pôžičky závislá na dohode zmluvných strán nielen čo do výšky úrokov, ale aj čo do doby a spôsobu ich platenia. Pokiaľ si zmluvné strany úroky nedohodnú vôbec, takáto pôžička je bezúročná a dlžník má povinnosť vrátiť iba požičanú istinu. Ak si strany v zmluve o pôžičke dohodnú povinnosť zaplatiť úroky spolu s istinou ku dohodnutému dňu splatnosti, dlžník platí úroky iba do doby splatnosti. Na to, aby dlžník bol povinný platiť úroky zo zmluvy o pôžičke nielen do splatnosti, ale v prípade nevrátenia pôžičky včas aj po jej splatnosti, museli by si zmluvné strany v zmluve o pôžičke takúto povinnosť výslovne dojednať, zo zákona veriteľovi nárok na úroky po dobe splatnosti pôžičky nevzniká.

55. Oproti tomu povinnosť platiť úrok je základnou náležitosťou zmluvy o úvere, pričom povinnosť platiť zmluvný úrok sa viaže na čas poskytnutia peňazí. Ak dlžník nevráti finančné prostriedky veriteľovi ku dňu splatnosti, je povinný za ich ďalšie používanie platiť dohodnutý zmluvný úrok. Ten nie je konzumovaný paralelným nárokom veriteľa na úrok z omeškania, pretože zmluvný úrok a úrok z omeškania sú dva samostatné právne inštitúty definované odlišným účelom a odlišným spôsobom vzniku.

56. Vzhľadom k dispozitívnej povahe úpravy zmluvy o úvere nie je vylúčené, aby doba, po ktorú je dlžník povinný platiť úrok, bola upravená dohodou strán odchyľne od výkladu § 503 ObZ. V zmluve je najmä možné dohodnúť, že dlžník je povinný platiť úrok z úveru od poskytnutia úveru do dohodnutej doby

splatnosti, pričom takáto dohoda, aby sa dlžník zaviazal zaplatiť z poskytnutých peňažných prostriedkov úroky, nie je v rozpore s § 497 ObZ.

57. V zmluve o úvere dohodli strany úrok z úveru vo výške 11,90 % ročne. Výšku dohodnutého úroku posúdil odvolací súd ako primeranú, ktorá sa neprieči dobrým mravom.

58. Súčasťou Zmluvy o úvere boli aj Všeobecné obchodné podmienky, z ktorých vyplýva, že strany si dohodli povinnosť dlžníka platiť zmluvné úroky až do zaplatenia. Záväzok dlžníka platiť úroky splatný spolu so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky je v súlade s § 503 ods. 1 ObZ, pričom tak, ako to vyplýva z § 503 ods.3 ObZ, je dlžník povinný zaplatiť úroky za dobu od poskytnutia až do vrátenia peňažných prostriedkov, keďže sa na takúto povinnosť veriteľovi zmluvne zaviazal a tento jeho záväzok trvá aj po odstúpení veriteľa od zmluvy.

59. Vzťah medzi zmluvnými úrokmi z úveru a úrokmi z omeškania aj pôvodná československá civilistika vykladala tak, že ak bolo zo zmluvy o pôžičke dohodnuté, že veriteľovi nárok na úroky vznikol do zaplatenia pôžičky (pretože bez dohody strán pri pôžičke veriteľovi na rozdiel od zmluvy o úvere automaticky zo zákona nárok na úroky nevzniká), tak bolo možné dojednať aj úroky popri úrokoch z omeškania až do zaplatenia. Ale iba za podmienky, že si strany dohodli nielen nárok na zmluvné úroky z pôžičky, ale výslovne nárok na zmluvné úroky do zaplatenia pôžičky. Od účinnosti Obchodného zákonníka nárok veriteľa na súbeh platenia zmluvných úrokov a úrokov z omeškania až do skutočného zaplatenia zo zmluvy o úvere vyplýval priamo z Obchodného zákonníka. V tejto súvislosti možno poukázať aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 33Cdo/1401/2014, ktoré výslovne a prehľadne pre vzťahy zo zmluvy o pôžičke vymedzuje vzťah medzi ust. § 657, § 658 ods. 1 a § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka (v Českej republike účinného do 31.12.2013) tak, že: „Súdna prax aj odborná literatúra je zajedno v tom, že zmluvné úroky predstavujú odmenu za požičanie peňazí, kým úroky z omeškania sú sankciou za porušenie povinnosti - nedodržanie dohodnutej doby splatnosti. Zatiaľ čo povinnosť dlžníka zaplatiť veriteľovi zmluvné úroky vzniká zo záväzku v zmluve, povinnosť platiť úroky z omeškania vyplýva zo zákona ako dôsledok omeškania so splatením dlhu. Aj keď dlžník nie je v omeškani s plnením dlhu, môže veriteľ požadovať zmluvné úroky a úroky z omeškania môže požadovať pri omeškani dlžníka aj pri bezodplatnej pôžičke. Oba úroky môžu byť veriteľom požadované vedľa seba bez ohľadu na skutočnosť, či sa jedná alebo nejedná o občianskoprávny vzťah“.

60. V zmluve o úvere sa dlžník výslovne zaviazal platiť úroky až do zaplatenia, tento záväzok na seba prevzal ako dospelá osoba plne spôsobilá na právne úkony, preto nie je dôvod spochybňovať, že k dohode pristúpil so všetkou vážnosťou a zodpovednosťou. Pokiaľ z dokazovania nevyplynie, že osoba dlžníka pri uzatváraní zmluvy nemala dostatočné rozpoznávacie schopnosti, súd nemôže bez ďalšieho predpokladať, že spotrebiteľ nie je schopný posúdiť obsah právneho úkonu, ktorý uzatvára s veriteľom. Ak aj z hľadiska formy je právny úkon uzavretý prostredníctvom formulárovej predtlačky, takýto spôsob uzatvárania zmluvy nie je právom zakázaný a samotné použitie formulára nemôže automaticky znamenať, že spotrebiteľ sa s jeho obsahom neoboznámil, keď súhlas s údajmi a dohodami uvedenými v predtlačke osobne potvrdil svojim podpisom. Preto ak aj veriteľ dohodol sankčný mechanizmus (ktorý ale nezahŕňa zmluvné úroky, keďže zmluvný úrok nie je sankcia ale cena peňazí) v zmluve ktorá má formulárovú podobu, platnosť zmluvy tým nie je dotknutá. Zmluva by mohla byť neplatná iba z iných dôvodov.

61. Z vyššie uvedených dôvodov sa odvolací súd nestotožnil so závermi okresného súdu. Povinnosť dlžníka platiť úrok odráža skutočnosť, že v čase kým používa finančné prostriedky, ktoré mu poskytol veriteľ, veriteľ ich nemôže využívať a neplynie mu z nich zisk. Dohodu o tom, že dlžník je povinný platiť úroky preto nie je možné vyhodnotiť ako dohodu, ktorá vyvoláva „hrubú nerovnováhu“ v neprospech slabšej zmluvnej strany. Pokiaľ veriteľ získal pre dlžníka finančné prostriedky tým, že si ich sám požičal, je rovnako on sám povinný platiť ich cenu (v podobe úroku) svojmu veriteľovi. Doba, na akú veriteľ predpokladá, že budú finančné prostriedky v dispozícii dlžníka, má vplyv na určenie výšky dohodnutého úroku. Veriteľ nemôže vopred predpokladať, že dlžník prestane splácať úver dohodnutými splátkami a že v dôsledku toho bude veriteľ musieť pristúpiť k predčasnému zosplateniu úveru. Preto ak v rozpore s dohodou medzi veriteľom a dlžníkom súd autoritatívne skráti dobu, za akú je dlžník povinný platiť úroky z úveru, naopak zasiahne do práv veriteľa.

62. Odvolací súd sa nestotožnil ani s odkazom na rozhodnutie R 59/98 a na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Obo 143/98 v časti jeho odôvodnenia „... že dohodnuté úroky

(zmluvné úroky) z poskytnutých peňažných prostriedkov patria len do splatnosti dlhu (jeho splátky). Od splatnosti je dlžník v omeškaní a musí platiť úroky z omeškania v zmysle § 369 Obchodného zákonníka, pretože v opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťažaniu, a to jednak v podobe úrokov z úveru, ako aj úrokov z omeškania, čo by spôsobovalo značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi účastníkmi.“

63. Už z právnej vety citovaného rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorá znie „Zmluvou o úvere sa dlžník zaväzuje vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky a zaplatiť úroky. Úroky sú súčasťou peňažného záväzku dlžníka, preto dôsledkom omeškania s ich platením je zo zákona vyplývajúca povinnosť platiť úroky z omeškania“ vyplýva, čo korešponduje aj s obsahom odôvodnenia cit. rozhodnutia, že podľa odôvodnenia rozhodnutia Najvyššieho súdu okresný súd zamietol žalobu veriteľa voči dlžníkovi z úveru a ručiteľovi len v tej časti, predmetom ktorej boli úroky z omeškania za omeškanie s platením dohodnutých úrokov s odôvodnením, že zo zmluvy nevyplýva, že by sa účastníci dohodli, že úroky sa stanú samostatným záväzkom, ktorý by sa samostatne úročil. Najvyšší súd SR dospel k záveru, že odvolanie žalobcu vo veci samej je čiastočne dôvodné, a to vo vzťahu k žalovaným 1/ a 2/. V odôvodnení uviedol, „...žalovaný je podľa zmluvy povinný platiť z poskytnutých prostriedkov úroky. Úroky sú splatné mesačne. Úroky sú peňažným plnením a dôsledkom omeškania s ich platením je povinnosť platiť úroky z omeškania. Je to zákonný dôsledok vyplývajúci z ustanovenia § 369 ods. 1 bez toho, že by to museli účastníci právneho vzťahu dohodnúť. Úroky z omeškania patria za celú dobu, po ktorú je dlžník s platením úrokov v omeškaní. Platí to však len pre omeškanie s platením úrokov z poskytnutých prostriedkov nie o úrokoch z omeškania. Keďže povinnosť platiť úroky z omeškania je už dôsledkom omeškania, za omeškanie s ich platením už ďalšie úroky z omeškania nepatria.“ I keď Najvyšší súd SR v odôvodnení uviedol, že dohodnuté úroky z poskytnutých prostriedkov patria len do splatnosti dlhu (jeho splátok) a že od splatnosti je dlžník v omeškaní a musí platiť úroky z omeškania (§ 369 <aspi://module='ASPI'&link='513/1991 Zb.%2523369'&ucin-k-dni='30.12.9999'> OBZ), s ktorým názorom sa okresný súd stotožnil, logickým výkladom textu judikátu je možné dospieť k názoru, že Najvyšší súd Slovenskej republiky sa vlastne vyslovil tak, že veriteľ má nárok na úroky z peňažných prostriedkov až do ich vrátenia. Záväzná je veta judikátu a celkový kontext odôvodnenia, nie veta vytrhnutá z kontextu.

64. Odvolací súd je preto toho názoru, že uvedené rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky R 59/98 je možné na prejednávajúcu vec aplikovať, avšak s takým výkladom, že pokiaľ žalobca ako veriteľ odstúpil od zmluvy o úvere tým, že vyhlásil jej predčasnú splatnosť preto, že dlžník nesplácal úver riadne a včas, a teda od zmluvy odstúpil, má právo na účtovanie úrokov z úveru, ako aj úrokov z omeškania označovaných ako tzv. sankčné úroky v zákonnej alebo v dohodnutej výške s poukazom na § 369 ObZ až do splatenia celej poskytnutej sumy, vrátane úrokov z úveru, pretože tieto sú súčasťou peňažného záväzku dlžníka. Dôsledkom omeškania s ich platením je zo zákona vyplývajúca povinnosť platiť aj z nich úroky z omeškania. S poukazom na obsah rozhodnutia R 59/1998 nie je preto možné dospieť k názoru, že Najvyšší súd SR jednoznačne vyslovil, že veriteľ má nárok na úroky z peňažných prostriedkov iba do splatnosti dlhu, keďže o takomto nároku nerozhodoval ani okresný súd a ani Najvyšší súd SR. Navyše rozhodnutie Najvyššieho súdu SR vychádzalo z právneho stavu v čase, keď výška úrokov z omeškania nebola zákonom limitovaná. V súčasnosti je však toto rozhodnutie, vzhľadom na zmenu právneho stavu, v tejto časti nepoužiteľné. Odstúpením od zmluvy o úvere veriteľom totiž povinnosť dlžníka vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky a ani jeho záväzok zaplatiť dohodnuté úroky z úveru, keďže sa len menia podmienky, za ktorých je dlžník povinný túto povinnosť splniť, nezaniká. Táto povinnosť nezaniká ani vtedy, ak od zmluvy o spotrebiteľskom úvere odstúpi sám spotrebiteľ. (pozri § 13 ods. 3 zákona č. 129/2010 Z. z., o spotrebiteľských úveroch a aj § 6 ods. 2 cit. zák.)

65. Aj z poznámky uvedenej k rozhodnutiu R 59/1998 vyplýva, že „Osoba prijímajúca úver (dlžník) zo zmluvy o úvere podľa § 497 <aspi://module='ASPI'&link='513/1991 Zb.%2523497'&ucin-k-dni='30.12.9999'> a nasl. Obchodného zákonníka preberá jednak povinnosť poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a od doby poskytnutia peňažných prostriedkov do dňa ich vrátenia aj povinnosť platiť úroky. Výška úrokovej sadzby je spravidla dohodnutá priamo v zmluve, ak nie, ich výška sa určí podľa § 502 ods. 1 <aspi://module='ASPI'&link='513/1991 Zb.%2523502'&ucin-k-dni='30.12.9999'> Obchodného zákonníka (vo výške obvyklých úrokov požadovaných za bankové úvery v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy). Úroky v tomto prípade nie sú sankciou za porušenie povinnosti, ale stávajú sa súčasťou peňažného záväzku dlžníka. Preto aj omeškanie s ich platením zákon sankcionuje povinnosťou platiť z nezaplatenej splatnej sumy úroky z omeškania. Ide pritom o odlišnú situáciu, než akú riešil judikát R 70/1994, podľa ktorého za omeškanie s platením úrokov z omeškania už dlžníkovi nevzniká ďalšia povinnosť platiť úroky z omeškania.

66. Povinnosť platiť úroky z omeškania tak bez ďalšieho vyplýva zo zákona ako dôsledok omeškania so splnením dlhu. Aj keď dlžník nie je v omeškaní s plnením dlhu, môže veriteľ požadovať zmluvné úroky. Dohodnuté úroky a úroky z omeškania sú príslušenstvom pohľadávky aj podľa § 121 ods. 3 Obč. zák., aj keď majú iný právny dôvod a veriteľ ich môže požadovať popri sebe (porovnaj rozsudky NS ČR z 25. 9. 2003, sp. zn. 33 Odo 518/2003, z 27. 6. 2007, sp. zn. 33 Odo 657/2005, a z 24. 7. 2014, sp. zn. 33 Cdo 1401/2014, Komentár. 2. vydanie Praha:C. H. Beck, 2009, Švestka, J., Spáčil, J., Škárová, M., Hulmák, M. a kol. Občiansky zákoník II. § 460 až 880, str. 1551 a 1856.

67. Odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že pri posudzovaní primeranosti výšky úrokového zaťaženia nie je možné postupovať tak, že by sa obidve sadzby úrokov mohli spočítať a že by úroky z omeškania mali nahradiť od splatnosti pohľadávky úroky, ktoré si strany písomne zmluvne dohodli.

68. Na základe uvedeného je odvolací súd toho názoru, že vyhlásenie úveru za predčasne splatný v zmysle § 565 OZ má jediný dôsledok, a to že deň splatnosti je zároveň dňom, ku ktorému žalobca od úverovej zmluvy odstúpil. Odstúpenie od úverovej zmluvy a jeho účinky a dôsledky sú upravené priamo v Obchodnom zákonníku, preto je potrebné na ich posúdenie aplikovať § 506 a § 351 ObZ a priznať žalobcovi nárok na zaplatenie zmluvných úrokov z nezaplatenej istiny úveru až do úplného zaplatenia úveru, čomu zodpovedá aj právna úprava obsiahnutá v § 6 a § 13 ods. 3 zákona č. 129/2010 Z. z., o spotrebiteľských úveroch. Vyplýva z nej, že ak by to bol spotrebiteľ, ktorý by odstúpil od zmluvy o úvere, aj vtedy by musel zaplatiť veriteľovi istinu a úrok z tejto istiny odo dňa, keď sa spotrebiteľský úver začal čerpať, až do dňa splatenia istiny, a to bezodkladne a najneskôr do 30 kalendárnych dní po odoslaní oznámenia o odstúpení od zmluvy veriteľovi, preto neexistuje žiaden dôvod na to, aby neplatil úrok z úveru do splatenia úveru aj vtedy, keď od zmluvy odstúpil žalobca ako veriteľ. Zákon o spotrebiteľských úveroch sa pritom vzťahuje len na určitý okruh vzťahov, pričom ako jeden z dôvodov zániku zmluvy o úvere rovnako, ako aj Občiansky, či Obchodný zákonník upravuje odstúpenie dlžníka od zmluvy a nie zosplatenie úveru zo strany veriteľa.

69. Doručením výzvy žalobcu žalovanému, ktorý mešká s úhradou splátok na vrátenie celej časti dlhu, a to ako úveru, tak aj príslušenstva bez ohľadu na to, či žalobca svoj písomný úkon nazve výzva na splatenie dlhu alebo oznámenie o zosplatení je úkonom, ktorým sa zmluvný vzťah k určenému dátumu končí a má za následok vždy len zánik zmluvy jej odstúpením z dôvodu omeškania žalovaného ako dlžníka so splácaním úveru. Ten, kto poskytuje úver, môže v určitých zákonom predvídaných prípadoch požadovať predčasné splatenie úveru alebo jeho časti. Dochádza tak k tzv. zosplateniu úveru. V prípade, že je splácanie úveru dohodnuté v splátkach a žalovaný niektorú splátku nezaplatí, má úverujúci právo na vyrovnanie celej pohľadávky. Jedná sa o stratu výhody splátok, ktorá je určitou sankciou za nesplnenie povinnosti úverovaného, na základe čoho sa stane splatným celý dlh. Strata výhody splátok však nenastáva automaticky, strany si ju musia dohodnúť v zmluve. Ďalšou podmienkou je včasné uplatnenie tohto práva úverujúcim, ktorý právo na vyrovnanie celej pohľadávky musí uplatniť najneskôr do splatnosti najbližšej splátky, napr. výzvou alebo žiadosťou o zaplatenie celého dlhu. Pokiaľ úverujúci toto právo uplatní, úverovaný má povinnosť zaplatiť celý dlh naraz, a to bez zbytočného odkladu od žiadosti úverujúceho. (Uznesenie NS ČR z 23. 11. 2005, sp.zn. 21 Cdo 426/2005)

70. Či už oznámenie žalobcu, že sa celý úver stal splatný alebo odstúpenie od zmluvy nevyklučujú, aby bol dlžník pri omeškaní s vrátením úveru povinný platiť ako úroky z úveru, ktoré predstavujú cenu - odplatu za prenechanie peňažných prostriedkov na ich používanie (nie odplatu podľa § 499 ObZ za dohodnutie záväzku poskytnúť úver), tak aj úroky z omeškania, ktoré sú sankciou za porušenie povinností, tj. za nezaplatenie dlhu riadne a včas. Zatiaľ čo povinnosť dlžníka zaplatiť veriteľovi zmluvné úroky vzniká zo záväzku v zmluve, povinnosť platiť úroky z omeškania vyplýva bez ďalšieho zo zákona ako dôsledok omeškania so splnením dlhu. Aj keď dlžník nie je v omeškaní s plnením dlhu, môže veriteľ požadovať zmluvné úroky a úroky z omeškania pri omeškaní dlžníka aj pri pôžičke. Dohodnuté úroky a úroky z omeškania sú príslušenstvom pohľadávky aj v prípade spotrebiteľského vzťahu, a to podľa § 121 ods. 3 OZ. Majú však iný právny dôvod a veriteľ ich môže požadovať popri sebe. (porovnaj rozsudky NS ČR z 25. 9. 2003, sp. zn. 33 Odo 518/2003, z 27. 6. 2007, sp. zn. 33 Odo 657/2005, a z 24. 7. 2014, sp. zn. 33 Cdo 1401/2014)

71. Keďže je v prejednávanej veci titulom, na základe ktorého si žalobca uplatňoval svoje právo spotrebiteľská zmluva, ktorá je regulovaná osobitnou úpravou a zmluvné podmienky dojednané v zmluve

o úvere uzatvorenej predovšetkým podľa § 497 a nasl. ObZ sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa, je treba pri absencii inak prejavenej vôle v zmluve o úvere vychádzať z toho, že veriteľ má popri dojednaných zmluvných úrokoch ako úrokov z úveru nárok v prípade, že s vrátením úverových prostriedkov vrátane úrokov z úveru mešká, na zaplatenie úrokov z omeškania, pokiaľ bola ich výška zmluvne dohodnutá v dohodnutej výške, inak vo výške stanovenej zákonom. (Podľa § 9 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z.z. zmluva o spotrebiteľskom úvere musí byť písomná, na rozdiel od zmluvy o úvere, ktorá písomná byť nemusí.)

72. Nad rámec uvedeného odvolací súd poukazuje na to, že aj keby sa zmluva o úvere uzavretá medzi žalobcom a žalovaným posudzovala ako zmluva o pôžičke podľa Občianskeho zákonníka, aj v takom prípade by musel okresný súd priznať žalobcovi nárok na zmluvne dohodnuté úroky až do zaplatenia a nie iba do splatnosti úveru, pretože strany si to výslovne dojednali vo Všeobecných obchodných podmienkach. Dojednanie úrokov je v prípade zmluvy o pôžičke v dispozičnej autonómii zmluvných strán a pokiaľ si strany dohodnú platenie úrokov popri úrokoch z omeškania, takáto dohoda je prípustná. Žalovaný by bol teda povinný zaplatiť úroky do zaplatenia istiny aj v prípade, ak by bol okresný súd predmetnú zmluvu o úvere posudzoval iba podľa ustanovení občianskeho práva, a nie práva obchodného.

73. Ak by súd umožnil výklad zákona, ktorý smeruje k zániku práva veriteľa na zmluvné úroky po zosplatnení, došlo by tak ad absurdum k odmeneniu dlžníka za jeho porušenie zmluvnej disciplíny a neplnenie zmluvy o úvere riadne a včas. Privedením stavu predčasného zosplatnenia úveru z dôvodu porušenia povinnosti dlžníka by sa tak postavenie dlžníka zvýhodnilo v porovnaní s jeho postavením v prípade, ak by povinnosť neporušil. Takýto výklad nie je prípustný. V prípade nepoctivého dlžníka by tento zo špekulatívnych dôvodov mohol bezprostredne po čerpaní úveru pristúpiť k neplateniu dohodnutých splátok, čím by spôsobil predčasnú splatnosť úveru a vyhol by sa tak plateniu dohodnutých zmluvných úrokov v sadzbe určenej trhovými mechanizmami. Nepoctivý dlžník by bol zaviazaný iba na platenie výhodnejších úrokov z omeškania, výška ktorých je regulovaná právnymi predpismi a súd by zároveň takejto nepoctivosti poskytoval ochranu.

74. Odvolací súd zároveň nedospel k záveru, že zmluvné dojednanie uvedené vo Všeobecných obchodných podmienkach, podľa ktorého mal žalobca nárok na zaplatenie úrokov aj po zosplatnení až do doby splatnosti úveru, nemôže požívať právnu ochranu preto, že nebolo so žalovanými individuálne dojednané. Ustanovenie § 53 ods.1 OZ žiadnym spôsobom neupravuje, že tie zmluvné dojednania, ktoré spotrebiteľ s dodávateľom nemajú dojednané individuálne, nemôžu požívať právnu ochranu. Spôsob dojednania zmluvy z hľadiska jeho individuálnosti má preto posúdenie zmluvy zmysel z toho uhla pohľadu, že pokiaľ nie je zmluva dojednaná individuálne, podlieha súdnej kontrole ex offo vzhľadom na to, či táto zmluva obsahuje ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Pokiaľ zmluva medzi spotrebiteľom a dodávateľom je dojednaná individuálne, v takom prípade aj za predpokladu, že by takáto zmluva obsahovala ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, nevzťahoval by sa na tieto dojednania zákaz upravený v § 53 ods.1, prvá veta, a to vzhľadom na ust. § 53 ods.1, veta druhá, čo by samozrejme nebránilo ich posúdeniu z hľadiska dobrých mravov. Preto v tých prípadoch, kedy dojednanie medzi dodávateľom a spotrebiteľom nebolo uzavreté individuálne, súd vyhodnocuje či takéto dojednanie obsahuje alebo neobsahuje ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach. Nemôže však dospieť k záveru, že automaticky z dôvodu, že zmluva medzi spotrebiteľom a dodávateľom nebola individuálne dojednaná, dodávateľovi sa neposkytne právna ochrana.

75. Dojednanie obchodných podmienok obsahovalo dohodu veriteľa a dlžníka, že banka úročí predčasne splatnú časť úveru dohodnutou úrokovou sadzbou odo dňa, keď sa úver stal predčasne splatným až do okamihu úplného splatenia predčasne splatného úveru. Ako bolo uvedené vyššie, odvolací súd má za to, že platné právne predpisy nebránia takému dojednaniu zmluvných strán, z ktorého vyplynie povinnosť dlžníka zaplatiť zo zmluvy o úvere úroky od doby zosplatnenia úveru až do zaplatenia. Takáto dohoda nie je podľa názoru odvolacieho súdu dohodou, ktorá spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Naopak pokiaľ by súd dospel k tomu, že spotrebiteľ môže bezodplatne využívať finančné prostriedky veriteľa neobmedzenú dobu (až do zaplatenia), na jednej strane by tak boli porušené práva veriteľa na to, aby

v zmysle zmluvy získal cenu za poskytnutie peňažných prostriedkov a na strane druhej by žiadnym spôsobom nemotivovala spotrebiteľa ako dlžníka k vráteniu požičaných peňazí.

76. Povinnosť platiť úroky pritom, ako bolo uvedené vyššie, nie je možné zamieňať alebo stotožňovať s povinnosťou platiť úroky z omeškania, keďže úrok z omeškania nevyjadruje povinnosť platiť cenu peňazí a nie je ani medzi stranami dojednaný zmluvne, povinnosť platiť úrok z omeškania je štátom určená sankcia vyplývajúca zo zákona, a to vo výške určenej zákonom, ktorá má sankčný charakter, takže napriek podobnému názvu ide o dva odlišné nesúvisiace inštitúty.

77. Odvolací súd sa nestotožnil s okresným súdom ani v jeho vyjadrení, že ustálená súdna prax dospela k záveru, že platí zásada „úroky do splatnosti úveru“, pretože po splatnosti nastupuje režim sankčných úrokov z omeškania. V tejto súvislosti je nutné poukázať na to, že súdna prax v Slovenskej republike nie je jednotná práve ohľadom právneho záveru nároku veriteľa na poskytnutie zmluvných úrokov v období od zosplatnenia úveru do jeho zaplatenia. Treba pripustiť, že tento stav právnej neistoty je v rozpore s deklarovanými princípmi právneho štátu, avšak ako naznačuje aktuálny vývoj judikatúry, pokiaľ nedôjde k jednoznačnej zmene právnej úpravy alebo k zjednocujúcemu stanovisku Najvyššieho súdu SR, sudcovia okresných súdov a senáty odvolacích súdov budú v tejto veci rozhodovať podľa svojho právneho názoru, ktorý môže vychádzať buď z civilistickej alebo z komercionalistickej koncepcie. Táto súdna prax sa však vzhľadom na svoju nejednoznačnosť nemôže označiť za ustálenú súdnu prax.

78. Z vyššie uvedených dôvodov dospel odvolací súd k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie v časti, v ktorej zamietol žalobu žalobcu na zaplatenie úrokov z úveru vo výške 11,90 % ročne z nezaplatenej istiny od vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru do zaplatenia nie je správne, preto ho odvolací súd podľa § 388 CSP zmenil tak, že žalobcovi priznal právo na zmluvný úrok z úveru a to z istiny 11.443,04 Eur v dohodnutej výške 11,90 % ročne odo dňa nasledujúceho po zosplatnení (05.02.2016) do zaplatenia.

79. Zároveň odvolací súd považoval za dôvodnú námietku dlžníka, že okresný súd vôbec nepriznal žalobcovi ani zmluvný úrok do zosplatnenia, ktorý žalobca v oznámení o zosplatnení vyčíslil na sumu 1.785,46 Eur. Žalobcovi nárok na zmluvný úrok vznikol v dôsledku zmluvných dojednaní v Zmluve o úvere a ak okresný súd nedospel k záveru, že úver je bezúročný a bez poplatkov (čo nedospel), nebol dôvod žalobcovi zmluvný úrok do zosplatnenia nepriznať. Zároveň odvolací súd vychádzal z odvolania žalobcu, v ktorom žalobca vychádzal z nároku na zmluvný úrok od zosplatnenia úveru a preto mu priznal sumu dlžných úrokov ku dňu zosplatnenia úveru (1.785,46 Eur) a následne zmluvné úroky vyjadrené percentuálne z istiny od zosplatnenia, počnúc dňom nasledujúcim po zosplatnení úveru (11,90 % ročne zo sumy 11.443,04 Eur od 05.02.2016 do zaplatenia). V uvedenom spôsobe určenia sú tak priznané aj tie úroky, ktoré si žalobca vyčíslil ku podaniu žaloby (ku dňu 16.01.2019).

80. Pokiaľ však žalobca namietol, že okresný súd porušil jeho práva na spravodlivý proces tým, že mu vopred písomne neoznámil pochybnosti o pravdivosti jeho tvrdenia v súvislosti s dojednaním zmluvných úrokov pred zosplatnením, túto námietku vyhodnotil odvolací súd ako nedôvodnú.

81. Žalobca poukázal na ust. § 150 ods.2 CSP, v zmysle ktorého je súd oprávnený vyzvať procesnú stranu, aby uviedla ďalšie skutkové tvrdenia, v tomto prípade je však súd oprávnený a nie povinný vyzývať žalobcu na uvedenie skutkových tvrdení. Je povinnosťou žalobcu, aby uviedol také skutkové tvrdenia, z ktorých môže dospieť súd k záveru, že mu vyplýva určitý právny nárok. Rozsah skutkových tvrdení a rozsah navrhovaného dokazovania je pritom v dispozičnej autonómii žalobcu. Zo žiadneho z ustanovení Civilného sporového poriadku nevyplýva, že by súd v prípade, ak žalobca ospravedlní svoju neúčast' na pojednávaní bol povinný doručovať mu svoje predbežné právne posúdenie písomne. Účast' na pojednávaní nie je pre žalobcu ani žalovaného povinná a majú právo zhodnotiť, či sa pojednávania zúčastnia. Ak sa nezúčastnia, okresný súd môže rozhodnúť aj v ich neprítomnosti, pričom znášajú riziko, že nebudú môcť reagovať na prípadné predbežné právne posúdenie súdu, ktoré tento vykoná na pojednávaní. Zároveň sa potom nemôžu domáhať toho, že ak súd prezentuje iné predbežné právne posúdenie než očakávali, že jeho rozhodnutie je prekvapivé. Z uvedeného dôvodu nepovažoval odvolací súd postup okresného súdu za taký, ktorým by bolo porušené právo na spravodlivý súdny proces v takom rozsahu, aby musel rozhodnutie okresného súdu zrušiť a v zmysle vyššie uvedených dôvodov pristúpil ku zmene rozhodnutia okresného súdu v tej časti, ktorá sa týkala nároku na zaplatenie zmluvných úrokov.

82. Keďže odvolací súd zmenil rozhodnutie okresného súdu v zamietacej časti tak, že nárok žalobcovi na zmluvné úroky priznal, žalobca tak bol v konaní pred súdom prvej inštancie úspešný v celom rozsahu. Z uvedeného dôvodu rozhodol odvolací súd o zmene tretej výrokovej vety okresného súdu a v zmysle § 262 ods.1 a § 255 ods.1 zmenil tretiu výrokovú vetu tak, že nárok na náhradu trov konania pred okresným súdom priznal žalobcovi voči žalovanému 1/ a 2/, a to vzhľadom na úspech žalobcu.

83. Odvolací súd rozhodol o trovách odvolacieho konania podľa § 396, § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP tak, že nárok na ich náhradu priznal žalobcovi voči žalovanému 1/ a žalovanému 2/, pretože žalobca bol v odvolacom konaní úspešný. O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne v súlade s § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie.

84. Rozhodnutie odvolacieho senátu bolo prijaté jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je odvolanie prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).